

Archeologienota

Verslag van resultaten bureauonderzoek

GENT LEOPOLDSKAZERNE (prov. Oost-Vlaanderen)

Auteurs: Tomas BRADT, Thomas APERS, Tina BRUYNINCKX,
Lise DEMEULEMEESTER

Projectcode: 2018B185

Projectcode:	2018B185
Naam erkende archeoloog:	Thomas Apers
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00110
Locatiegegevens:	Gent, Gaspar de Crayerstraat 2 (zie figuren 1a en 1b)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X Min, Y Min: 104635, 192406 X Max, Y Max: 104786, 192626
Kadastergegevens:	Gent, Afdeling 5, Sectie E, 745f en 745g (zie figuur 1b)
Topografische kaart:	zie figuur 1a
Alle betrokken actoren:	Tomas Bradt (erkend archeoloog), Thomas Apers (erkend archeoloog), Tina Bruyninckx (archeoloog), Lise Demeulemeester (historica), Luc Bauters (archeoloog provincie Oost-Vlaanderen), Egide Bracke (architect initiatiefnemer)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	5
1.2.1. Vraagstelling.....	5
1.2.2. Randvoorwaarden	5
1.2.3. Geplande werken	5
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	7
1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie	7
1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek	7
1.3.3. Gebruikt materiaal	8
1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek.....	8
1.3.5. Inbreng specialisten.....	8
2. ASSESSMENTRAPPORT	9
2.1. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	9
2.1.1. Topografische situering	9
2.1.2. Landschappelijke en bodemkundige situering	11
2.2. HISTORISCHE BESCHRIJVING	15
2.3. ARCHEOLOGISCH KADER	21
2.4. SYNTHESE.....	22
2.4.1. Verwachtingspatroon	22
2.4.2. Afweging verder vooronderzoek	22
2.4.3. Beantwoording van de onderzoeksvragen	22
3. SAMENVATTING.....	25
4. BIBLIOGRAFIE.....	26
4.1. LITERATUUR	26
4.2. INTERNETBRONNEN.....	27

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag te Gent Leopoldskazerne, gelegen binnen een archeologische zone waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

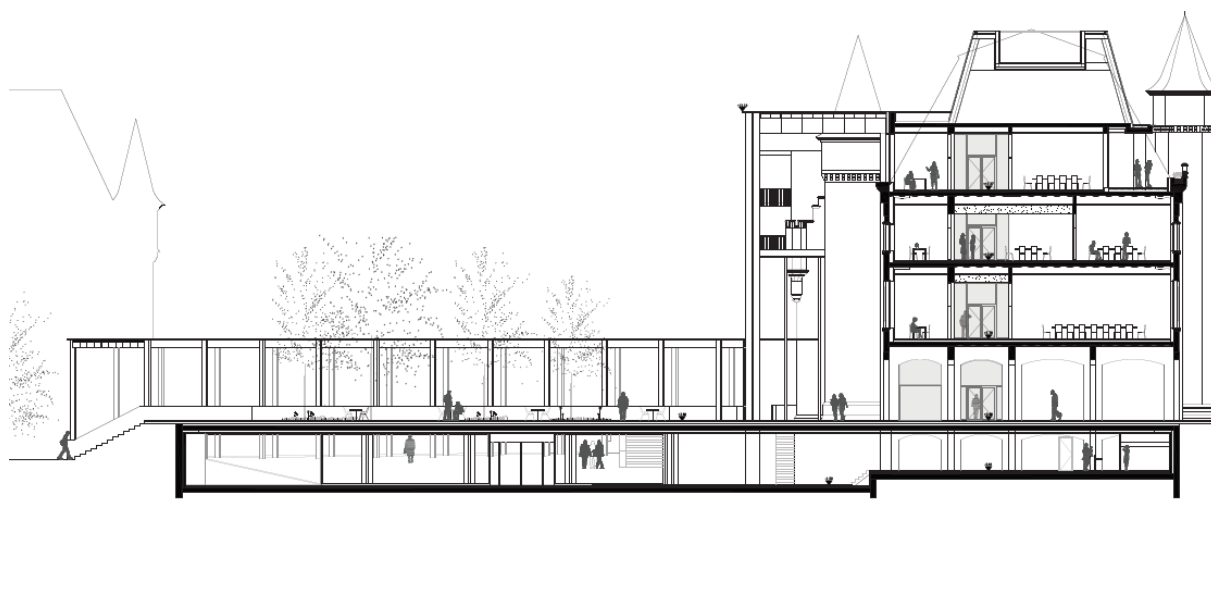
Niet van toepassing.

1.2.3. Geplande werken¹

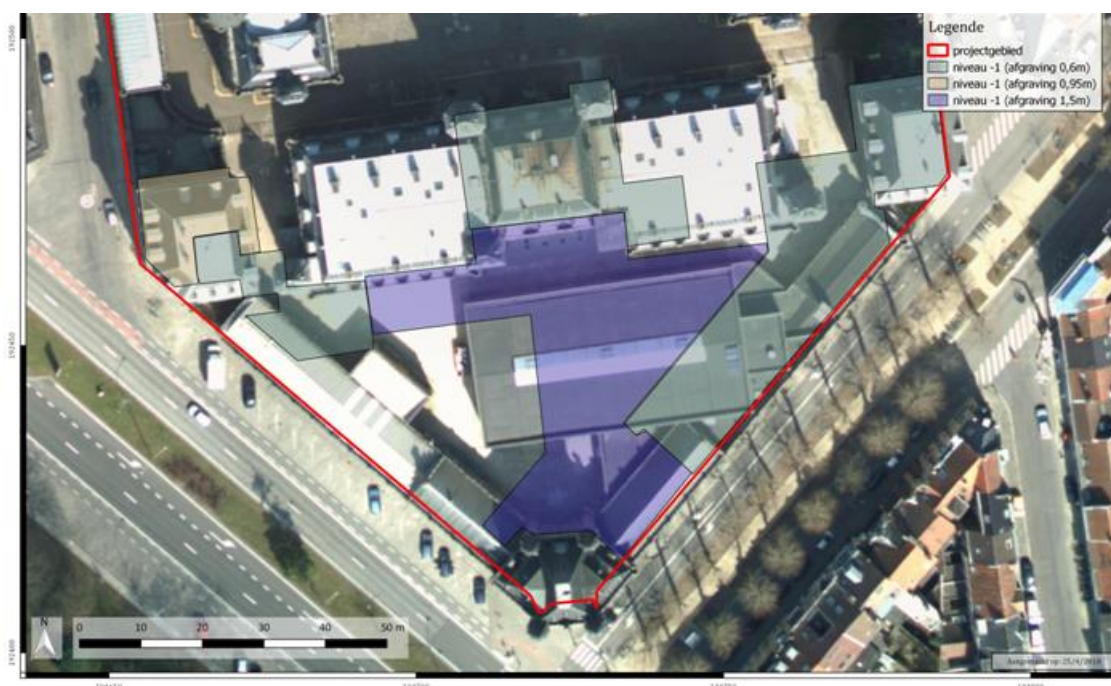
In eerste instantie is er het plan om ter hoogte van het middenplein van de Leopoldskazerne een ondergrondse parking aan te leggen. Dit zal gepaard gaan met een aanzienlijke bodemverstoring (7,3m) waarbij al het mogelijke aanwezige archeologische erfgoed onherroepelijk verloren zal gaan. Om het archeologisch potentieel van de site beter te kunnen inschatten werd na het uitvoeren van een bureaustudie in 2015 reeds een archeologisch proefsleuvenonderzoek geadviseerd en uitgevoerd.

Onlangs werden ook de plannen voor het zuidelijke gedeelte van het onderzoeksgebied vastgelegd. Daarbij zullen de sporthal en enkele tussengebouwen worden afgebroken. Er worden ook kantoren van de overheidsinstelling voorzien. De inkomhal van het kantoorgebouw zal deels ondergronds ingepland worden. Op dit niveau worden onder andere fietsenstallingen, doucheruimtes, een bezoekerscentrum, polyvalente ruimtes, technische ruimtes en een auditorium ingepland. De vloerplaat van de kelderverdieping zal tussen ca. -0,6m en -1,5m onder het maaiveld aangelegd worden (zie Figuur 1 en Figuur 2). De dikte van de vloerplaat zal naar alle waarschijnlijkheid 0,5m bedragen. De totale verstoring voor de verschillende niveaus in het zuidelijke gedeelte zal dus tussen 1,1m en 2m liggen.

¹ Informatie verschaft door initiatiefnemer.

Figuur 1: Doorsnede van het ontwerp van het nieuwe gebouw in de zuidelijke zone waarop de verschillende niveaus te onderscheiden zijn (bron: aangeleverd door de initiatiefnemer).

Figuur 2: Geplande werken in het zuiden van het projectgebied. Aangeduid zijn de afgravingen voor de verschillende zones (bron: aangeleverd door de initiatiefnemer).

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In dit bureauonderzoek wordt getracht een zo duidelijk mogelijk beeld te vormen van de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het projectgebied en de omgeving. Dit wordt vervolgens getoetst aan de geplande verstoring van de bodem. Het doel hiervan is te kunnen bepalen of verder archeologisch onderzoek aangewezen is. Om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen werden verschillende bronnen geraadpleegd.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en de stad Gent in het algemeen werd de online databank van de CAI (Centraal Archeologische Inventaris) geraadpleegd.² Als aanvulling hierop werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt³, de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius⁴, een databank die kaarten bundelt van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Langs deze weg werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren 70 van de 20ste eeuw. Op alle kaarten en luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zo tot een duidelijk beeld te komen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgeen dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁵ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁶

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

De eerste stap van het bureauonderzoek bestond er uit zoveel mogelijk relevante informatie te verzamelen betreffende het plangebied (zie vorig hoofdstuk). Daarna werd getracht deze informatie op overzichtelijke wijze weer te geven door middel van kaarten die als bijlage bij dit rapport gevoegd worden. Vervolgens werd de vergaarde informatie in een tekst gegoten en kon bepaald worden of verder vooronderzoek noodzakelijk is en welke onderzoeksstrategie daarvoor aangewezen is.

² <https://cai.onroenderfgoed.be/>

³ <http://www.geopunt.be/kaart>

⁴ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁵ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁶ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.3. Gebruikt materiaal

Alle nodige informatie werd geraadpleegd via het internet of werd digitaal aangeleverd door de initiatiefnemer. De kaarten die toegevoegd zijn als bijlage werden vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Niet van toepassing.

1.3.5. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

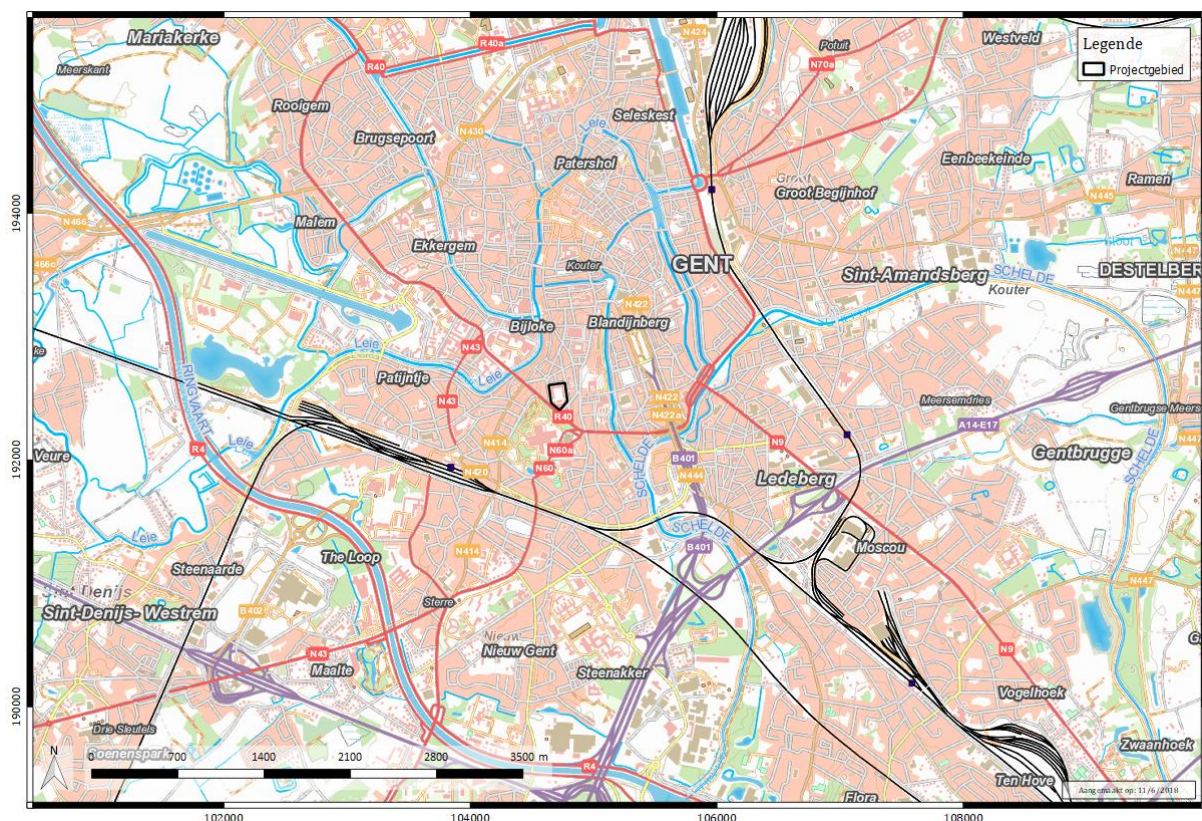
2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Landschappelijke ligging

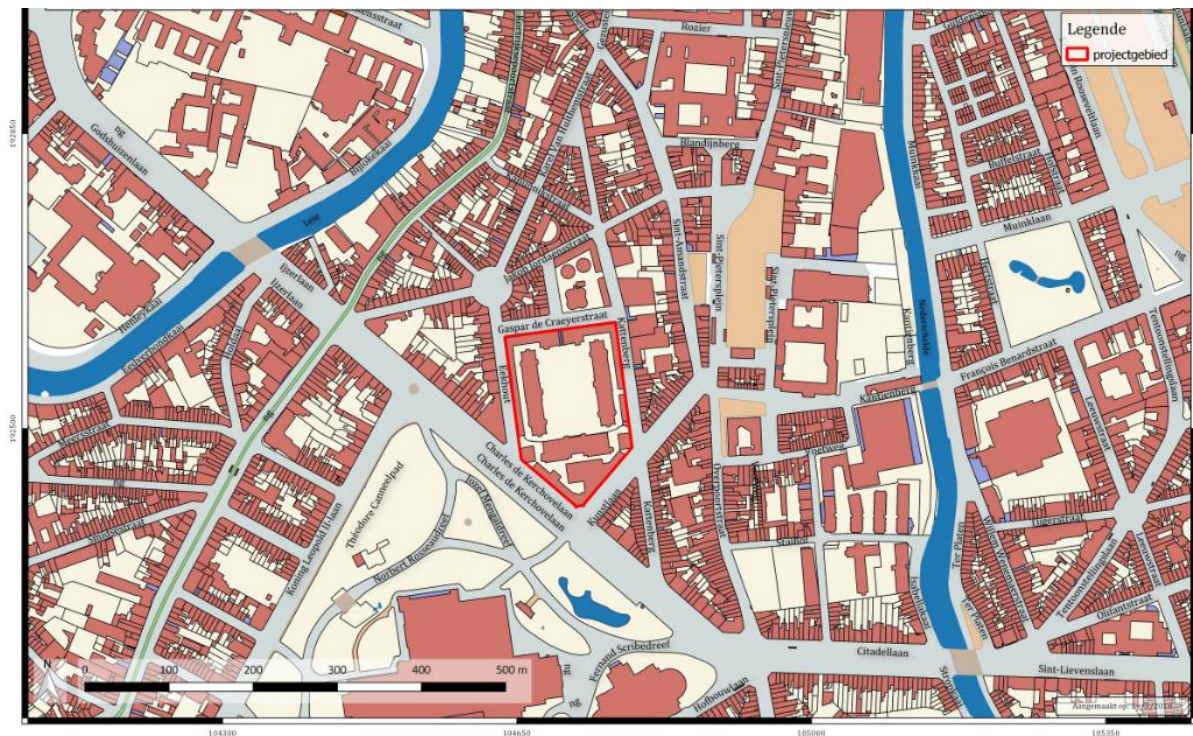
2.1.1. Topografische situering

Gent is centraal gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen en maakt deel uit van het arrondissement Gent. De stad situeert zich tussen de steden Brugge (in het westen), Brussel (in het zuiden) en Antwerpen (in het oosten). Gent is een fusie van de gemeenten Gent, Mariakerke, Drongen, Wondelgem, Sint-Amandsberg, Oostakker, Desteldonk, Mendonk, Sint-Kruis-Winkel, Ledeberg, Gentbrugge, Afsnee, Sint-Denijs-Westrem en Zwijnaarde. In het noorden grenst Gent aan deelgemeenten Wondelgem en Oostakker, in het oosten aan Gentbrugge en Ledeberg, in het zuiden aan Sint-Denijs-Westrem en in het westen aan Drongen.

Het plangebied situeert zich ten zuiden van de stadskern van Gent en omvat het terrein van de Leopoldskazerne. Het wordt begrensd door de Gaspar de Crayestraat in het noorden, de Kattenberg in het oosten, de Kunstlaan en de Charles de Kerckhovelaan in het zuiden en Eekhout in het westen. Kadastraal zijn deze percelen terug te vinden onder afdeling 5, sectie E, percelen 745f en 745g.

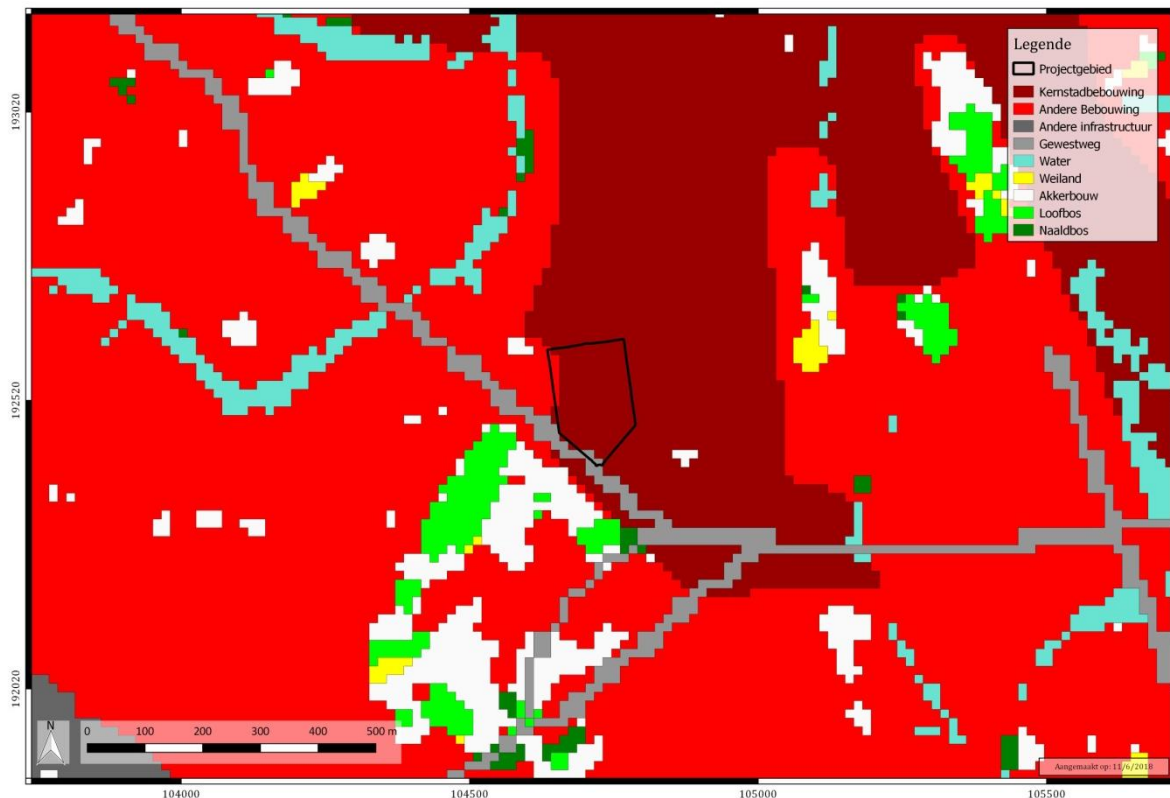
Figuur 3: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: NGI).

Figuur 1: GRB-kaart met projectie van het projectgebied (bron: geopunt.be).

Figuur 5: GRB-kaart met aanduiding van het projectgebied en de kadasternummers (bron: geopunt.be).

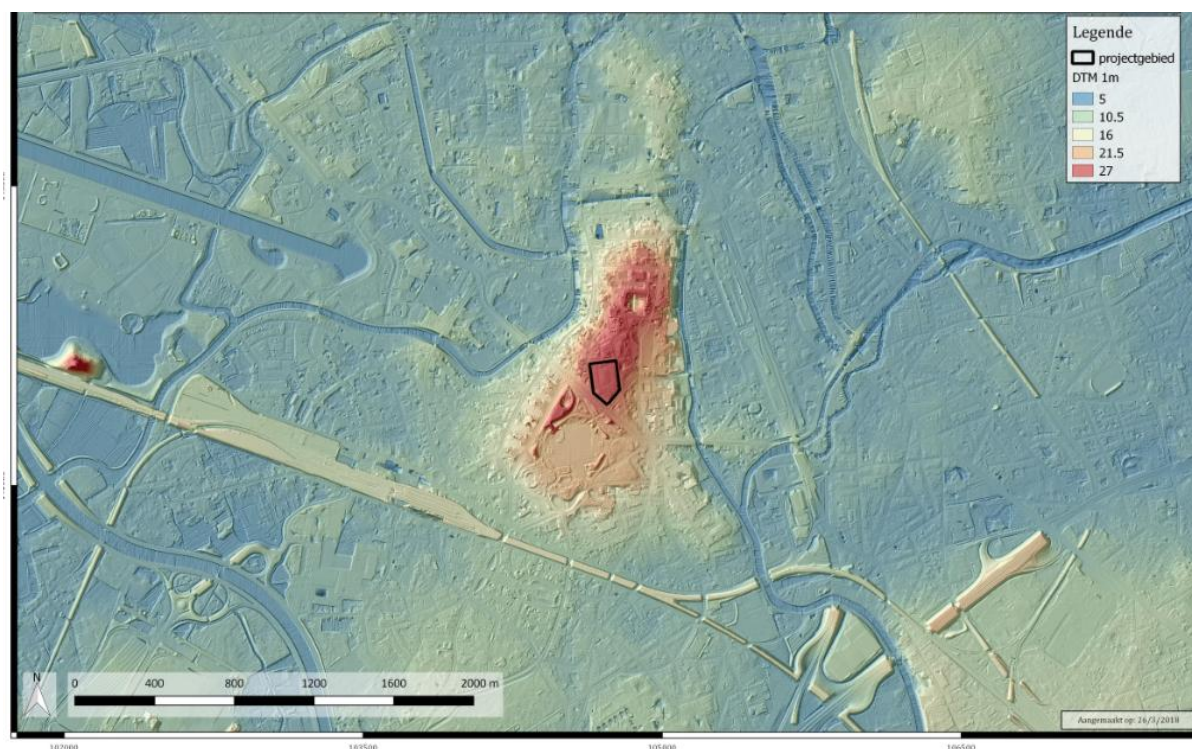
Figuur 6: Bodemgebruikskartaal uit 2001 met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

2.1.2. Landschappelijke en bodemkundige situering

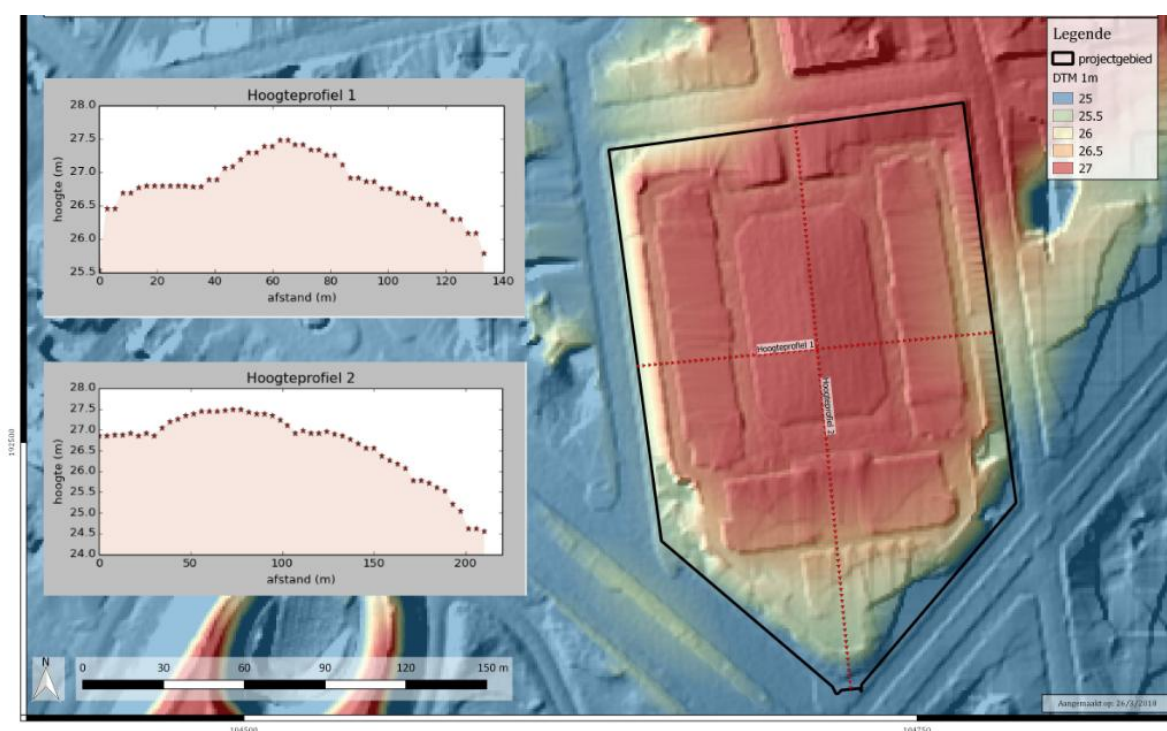
Fysisch-geografisch maakt het grondgebied van de stad Gent deel uit van het Schelde-Dender-interfluvium. Tussen Dender en Schelde strekt zich een heuvelachtig landschap uit, dat bestaat uit ZW-NO georiënteerde tertiaire getuigenheuvels. Een opvallende uitloper in landschap is de Blandijnberg in het noordwesten van dit gebied (zie Figuur 7).⁷

Het projectgebied ligt op de flanken van de Blandijnberg, op een van de hoogste punten van Gent. Het terrein was oorspronkelijk minder vlak dan het nu is en is in de loop der tijd genivelleerd om er de kazerne op te kunnen bouwen. Het oorspronkelijke hoogteverschil is op sommige plaatsen nog zichtbaar. Een west-oost georiënteerd hoogteprofiel centraal over het projectgebied toont dat de hoogte in het westen ca. +26,5m TAW bedraagt, waarna het reliëf stijgt naar ca. +27,5m TAW centraal binnen het projectgebied, om dan weer te dalen naar ca. +25,6m in het oosten van het projectgebied (hoogteprofiel 1 op Figuur 8). Een noord-zuid gericht hoogteprofiel toont dan weer een reliëf dat vanaf de centrale zone in dalende lijn gaat (hoogteprofiel 2 op figuur 6). In het noorden van het projectgebied bedraagt de hoogte ca. +27,5m TAW, in het zuiden bedraagt de hoogte ca. +24,5m TAW. Op de bodemkaart staat het projectgebied gekarteerd als 'OB', bebouwde bodem (zie Figuur 9).

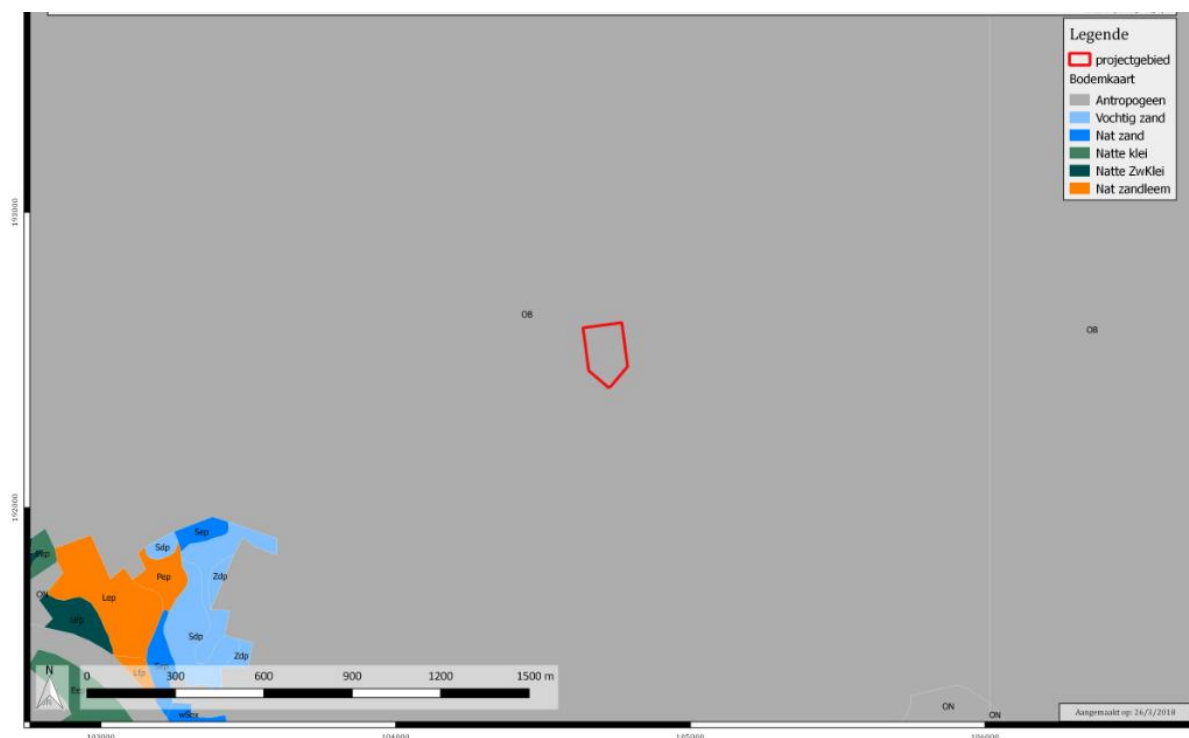
⁷ DE MOOR G., VERMEIRE S. & ADAMS R. 1999.

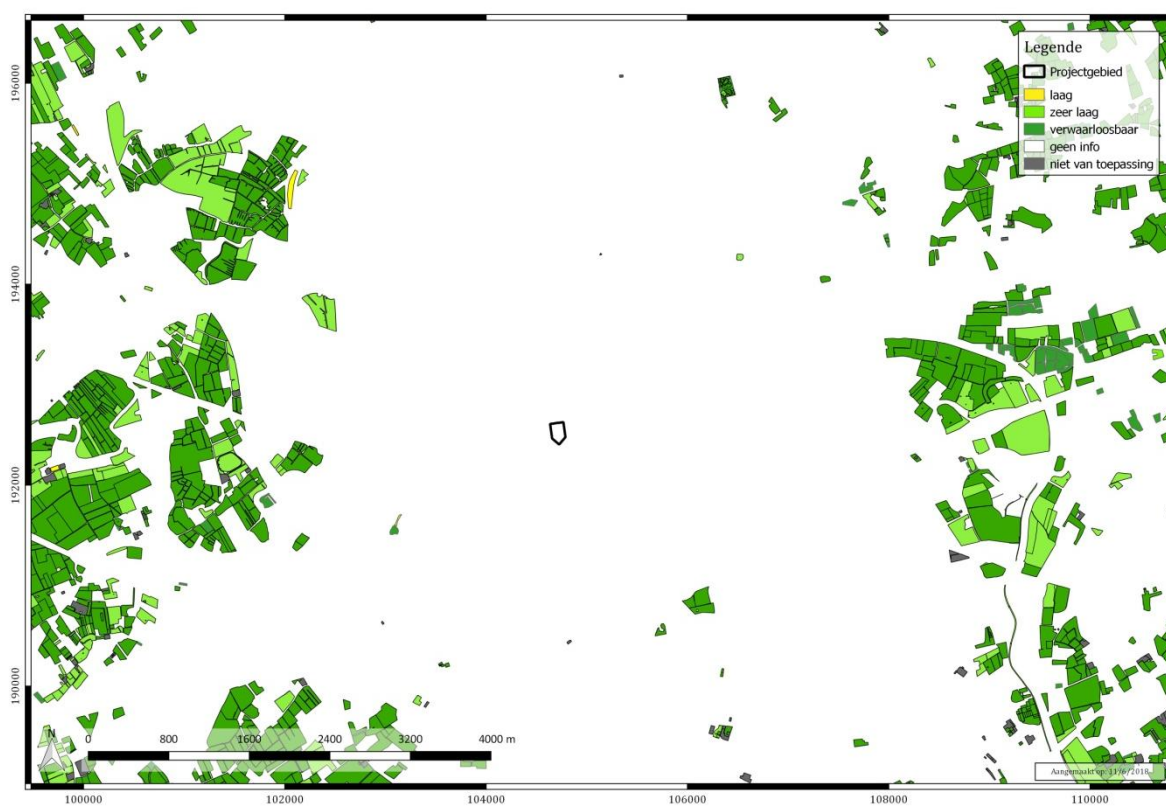
Figuur 7: Digitaal terreinmodel met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

Figuur 8: Digitaal terreinmodel (detail) met aanduiding van het projectgebied en de hoogteprofielen (bron: geopunt.be).

Figuur 9: Bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

Figuur 10: Het projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).

Door de dicht bebouwde oppervlakte in de (onmiddellijke) omgeving van het projectgebied, is het niet mogelijk om een interpretatie te maken van het mogelijke bodemlandschap ter hoogte van het projectgebied. De streek wordt gekenmerkt door een mengeling van alluviale natte kleiige tot zware kleiige bodems en droger lemig zand tot lichte zandleemgronden.⁸ Het projectgebied is niet gekarteerd op de potentiële bodemerosiekaart uit 2018 (zie Figuur 9).

⁸ MIKKELSEN J. & LALOO P. 2015.

2.2. Historische beschrijving⁹

Het Sint-Pietersdorp, waartoe het projectgebied behoorde, werd in 1254 opgenomen binnen de stadsomwalling. Het zuiden van het projectgebied grenst ten zuiden aan de oude stadsomwalling. De plaats van het projectgebied zelf is heel lang onbebouwd gebleven en lag ter hoogte van de zogenaamde Eekhout. Dit toponiem verwijst naar een oorspronkelijk eikenbos, een open plein omringd door fruitbomen en tuinen, zoals te zien is op plannen van Deventer (1559, zie Figuur 11) en Hondius (1641, zie Figuur 13). De kaart van Deventer toont verder ook nog dat er een weg over het projectgebied liep richting de Scheldebrug in het oosten en naar de Kortrijkspoortstraat in het westen. Op de kaart van Hogenberg en Braun uit 1575 (zie Figuur 12) is deze open ruimte ook te zien, maar hier wordt het gebied niet omringd door bomen. Op de kaart van Hondius (zie Figuur 13) heeft het plein een meer afgeronde vorm en wordt het volledig omringd door een afsluiting van houten palen (?). De stadsversterking werd aangepast en er werden aan de buitenzijde drie ravelijnen aangebracht. Aan de westzijde van het projectgebied, tegen de wal, is een vrij groot huis te zien met daar voor een poel. Tegen de omwalling werd op een heuvel een staakmolen opgericht. De dwarsweg op het plein is nog steeds aanwezig. De kaart van J. Bleau uit 1649 (zie Figuur 14) toont een gelijkaardige situatie.

De eerste kazerne werd opgericht tussen 1678 en 1687 in de vorm van een vierkant en parallel aan het Sint-Pietersplein. De gebouwen stonden aan de buitenkant en in het midden was er een exercitieterrein. Op de kaart van Ferraris (1771-1778, zie Figuur 15) is de vierkante structuur van de kazerne duidelijk te zien. Rond 1745 komen er plannen om een nieuwe kazerne te bouwen, maar blijft het uiteindelijk bij een verbouwing van de eerste zogenaamde voetvolkkazerne. In 1878 werd het stratenplan in de regio van het projectgebied hertekend, met onder andere de stervorm rond het Van Duyseplein. Tussen 1890 en 1905 werd de oude kazerne afgebroken om plaats te maken voor de huidige kazerne. Het grondplan werd grotendeels behouden, waarbij de nieuwe gebouwen op de plaats van de oudere gebouwen werden ingepland.

De luchtfoto's van het einde van de 20ste eeuw tonen een situatie die min of meer status quo blijft binnen en in de buurt van het projectgebied (zie Figuur 17, Figuur 18, en Figuur 19). Op de luchtfoto van 1990 is te zien dat er in het zuiden van het projectgebied een sporthal werd bijgebouwd.

⁹ BAUTERS L. 2015.

Figuur 11: Uitsnede uit de kaart van Deventer uit 1559 (bron: ontvangen via Luc Bauters)

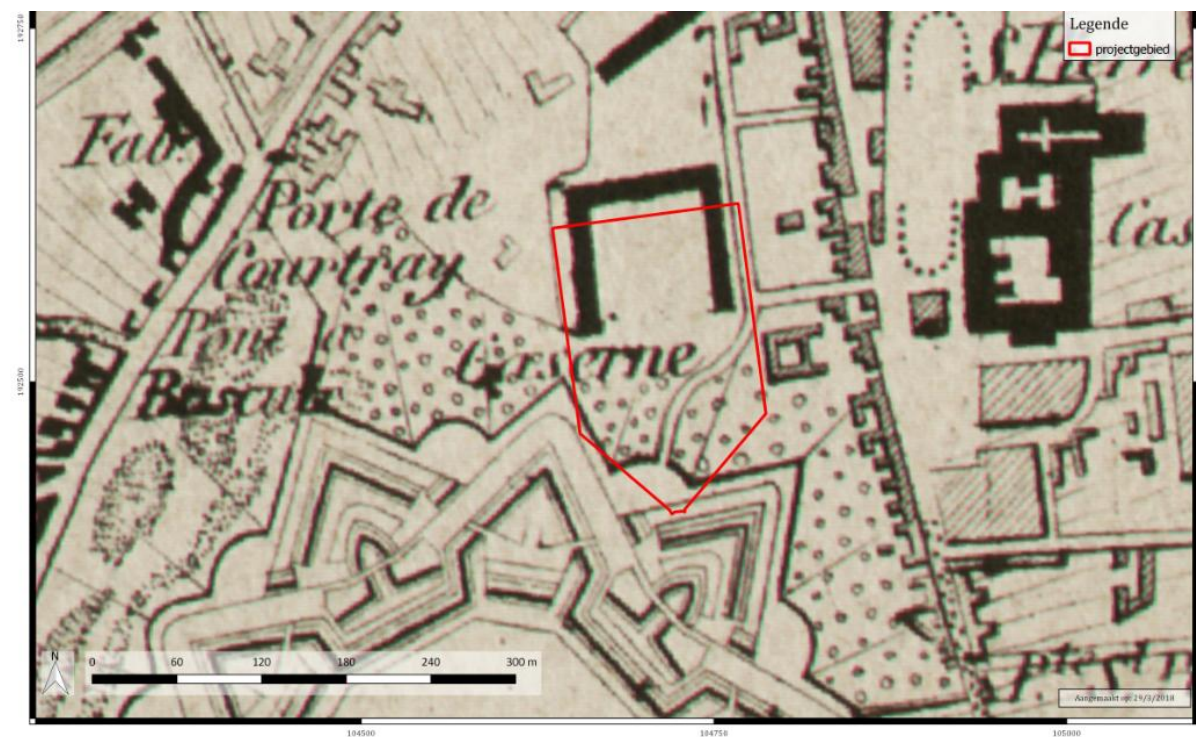

Figuur 12: Uitsnede uit de kaart van Hogenberg en Braun uit 1575 (bron: ontvangen via Luc Bauters)

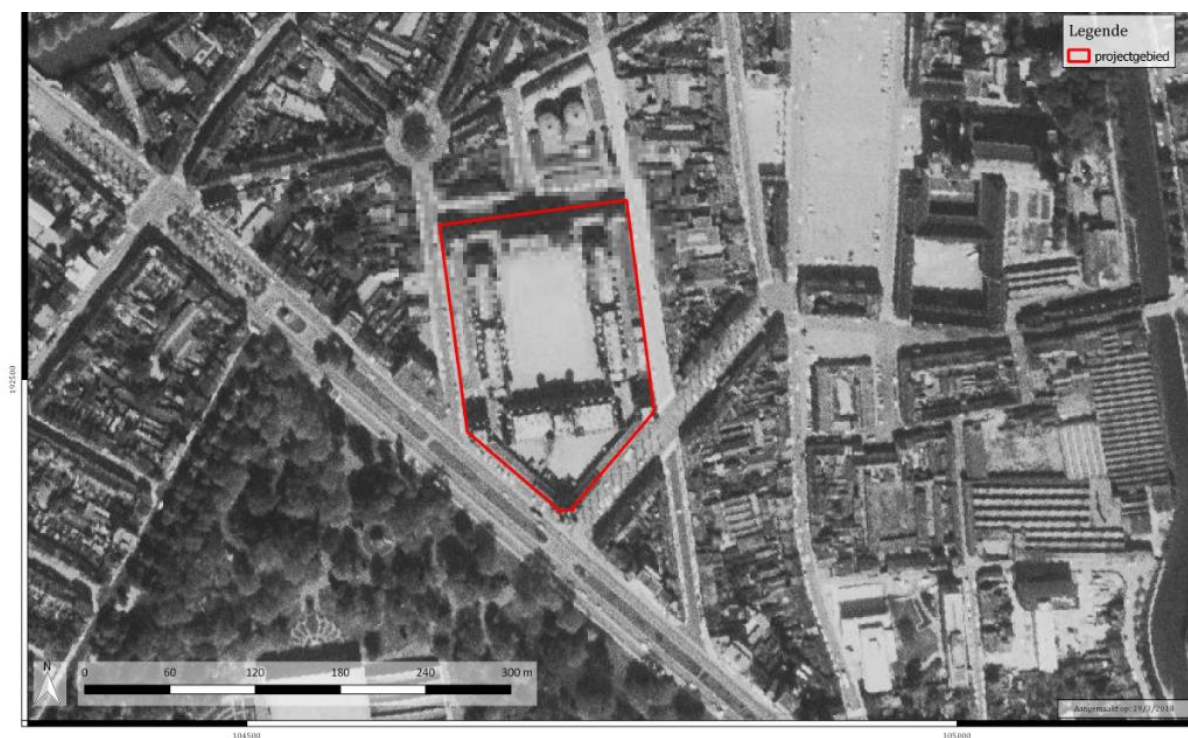
Figuur 14: Uitsnede uit de kaart van Bleau uit 1649 (bron: ontvangen via Luc Bauters)

Figuur 15: Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

Figuur 16: Kaart Vandermaelen (1846-1854) met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

Figuur 17: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

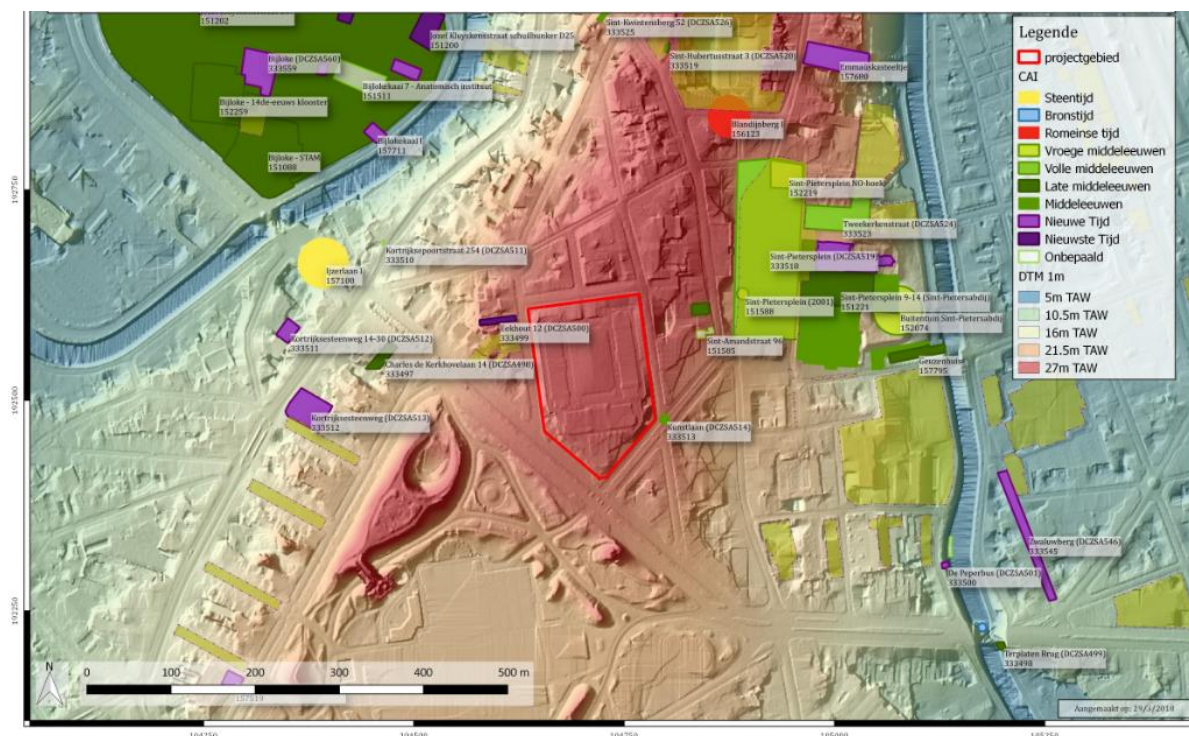
Figuur 18: Luchtfoto uit 1990 met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

Figuur 19: Luchtfoto uit 2015 met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be).

2.3. Archeologisch kader

In de onmiddellijke omgeving van het projectgebied werd tussen 2002 en 2004 een archeologisch onderzoek uitgevoerd op het nabijgelegen Sint-Pietersplein. Op deze site werden voornamelijk sporen van menselijke begraving blootgelegd. Op de hoek van de Kunstlaan met de Kattenberg werd een steengoedkruijk aangetroffen. In de buurt zou een Gents burgerhuis gebouwd in Doornikse steen hebben gestaan, maar hier is nog geen archeologisch onderzoek naar uitgevoerd. In de onmiddellijke omgeving van het projectgebied gebeurde verder nog geen archeologisch onderzoek.

Figuur 2: Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be en CAI).

2.4. Synthese

2.4.1. Verwachtingspatroon

Wat betreft de zone waar de ondergrondse parking zal komen, hebben de resultaten van het proefsleuvenonderzoek in 2015 aangetoond dat er in die zone geen archeologische site meer gevonden kon worden. Wel werd toen aangegeven dat de kans dat er in het zuidelijke gedeelte nog een intacte archeologische bodem bewaard was gebleven, reëel was. Er werd toen een werfbegeleiding tijdens de werken geadviseerd. Nu de plannen voor het zuidelijke gedeelte echter concreet zijn, lijkt een bijkomend proefputtenonderzoek in deze zone de meest aangewezen manier om het archeologisch potentieel van deze zuidelijke zone te achterhalen.

- Het terrein in het zuiden ligt een pak lager dan op het binnenplein. Zoals aangetoond in het uiterste zuiden van de meeste zuidelijke sleuf van het proefsleuvenonderzoek was daar wel nog een archeologische bodem bewaard gebleven.
- In het uiterste zuiden van het onderzoeksterrein kunnen er eventueel resten gevonden worden die te maken kunnen hebben met de tweede stadsomwalling rond Gent. Op de kaart van Hondius uit 1641 (zie figuur 13) is trouwens ook een vijver in die zone te zien.
- Tot slot is het landschappelijk interessant om verder naar het zuiden toe ook een zicht te krijgen op de bodemkundige lagen van de Blandijnhelling.

2.4.2. Afweging verder vooronderzoek

Aangezien er binnen de te verstoren zone in het zuidelijke gedeelte enkele plaatsen zijn die momenteel toegankelijk zijn, kunnen daar voorafgaand de werken twee proefputten gegraven worden die een zicht kunnen geven op het archeologische potentieel van die zone van de Leopoldskazerne. Voorlopig kan enkel op basis van de proefsleuven op het binnenplein niet uitgesloten worden dat er zich een archeologische site op het lager gelegen deel van onderzoeksterrein bevindt.

2.4.3. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- *Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?*

Over de kazernefase zijn voldoende gegevens bekend. Het proefsleuvenonderzoek van 2015 heeft aangetoond dat het binnenplein door de eeuwen heen afgetopt is geworden en vooral in gebruik is geweest als ontginningszone.

- *Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?*

Het is mogelijk dat, zoals op het binnenplein, de oude archeologische lagen reeds weg gegraven en dus verstoord zijn. In het uiterste zuiden van het proefsleuvenonderzoek werden echter aanwijzingen gevonden van een intacte archeologische bodem waaronder zich nog intacte archeologische sporen bevonden.

- *Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?*

Zoals reeds gesteld werd de zone van het binnenplein indertijd afgetopt met 1 tot 1,5m. Er zijn echter geen aanwijzingen dat dit ook in het lager gelegen zuidelijke deel van het terrein zo is geweest. Het is zelfs aannemelijker dat er in die zone in het verleden eerder opgehoogd is geweest, waardoor de kans op onderliggende intacte bodems reëel is.

- *Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?*

Gezien de maximum verstoringdiepte van -2m in het zuidelijke gedeelte kan het zijn dat hiermee alle intacte archeologische bodems weggegraven worden.

- *Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?*

Op dit moment kan niet uitgesloten worden dat er zich een archeologische site in het zuidelijke deel van het terrein bevindt. Dit deel ligt een pak lager dan het binnenplein hetgeen een andere impact kan hebben gehad op de verstoring en/of bewaring van eventuele archeologische sporen. Indien er sporen aangetroffen worden die ouder zijn dan de eerste eind 17de-eeuwse kazerne en een andere interpretatie dan ontginningssporen hebben, dan zou dit ongetwijfeld een kennisvermeerdering voor dit gebied binnen de historische stadskern van Gent betekenen.

- *Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?*

Er dienen op de momenteel toegankelijke zones twee proefputten gegraven worden. De volgende onderzoeksvragen dienen daarbij beantwoord te worden:

- Zijn er in de zuidelijke zone van het onderzoeksterrein nog oude archeologische bodems bewaard gebleven? Hoe manifesteren deze archeologische lagen/sporen zich ten opzichte van het oorspronkelijke landschap?
- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Vallen deze te linken met de verschillende kazerne-fases of zijn ze ouder (middeleeuwen, Romeinse tijd, metaaltijden, steentijd)?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen? Wat is hun aard en datering?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er sporen van de 13de-eeuwse stadsomwalling (of van jongere fases) terug te vinden?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap? Zijn er hier (zoals hogerop de heuvel) aanwijzingen dat de oorspronkelijke archeologische niveaus reeds werden afgegraven of zijn er eerder indicaties dat er in deze zone werd opgehoogd? Zijn er colluviumlagen aanwezig?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Wat is de impact van recente rioleringen op de natuurlijke gelaagdheid in de onderzochte zones?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke vermoedelijke hoeveelheid? Indien er nog originele klei wordt aangetroffen dienen daarvan bulkstalen genomen worden.
- Indien er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van een archeologische site, welke rudimentaire inschatting kan er gemaakt worden van de tijdsduur van een vervolgonderzoek? Gaat het om een vlakdekkende opgraving of om een werfbegeleiding? Welke personeelsbezetting, personeelskwalificaties en (specialistische) begeleiding zijn hierbij aangewezen?

3. SAMENVATTING

In het kader van een archeologienota aangaande de ontwikkeling van de Leopoldskazerne te Gent werd deze bureaustudie uitgevoerd. Reeds in 2015 was de locatie waar een ondergrondse parking zal worden aangelegd het onderwerp van een proefsleuvenonderzoek. Daaruit is gebleken dat er ter hoogte van het binnenplein geen intacte archeologische sites meer konden worden aangetroffen aangezien het terrein in het verleden met 1 tot 1,5m afgetopt was.

Voor het zuidelijke gedeelte bestond hier echter nog geen duidelijkheid over. Aangezien er in het uiterste zuiden van het proefsleuvenonderzoek wel nog een intacte bodem bewaard was gebleven en gezien het terrein naar het zuiden toe sterk afdaalt, kon de aanwezigheid van een archeologische site in die zone niet uitgesloten worden. Een bijkomend proefputtenonderzoek werd dan ook via een melding aangevraagd en goedgekeurd.

4. BIBLIOGRAFIE

4.1. Literatuur

- BAUTERS L. 2015, *Bureaustudie archeologische implicatie Leopoldskazerne*, Gent.
- BRADT T. en ACKE B. (red.) 2017, *Archeologische prospectie Gent Leopoldskazerne (prov. Oost-Vlaanderen). Verslag van resultaten*, Ingelmunster.
- DE MOOR G., VERMEIRE S. & ADAMS R. 1999, *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 22: Gent*.
- MIKKELSEN J. en LALOO P. 2016, *Leopoldskazerne Bodemkundig advies*, Gate rapport 2016-JM-40, Evergem.

4.2. Internetbronnen

- <http://www.geopunt.be/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroerenderfgoed.be/>
- <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>
- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>